

NÁRODNÁ BANKA SLOVENSKA
EUROSYSTEM

Globálna finančná kríza a jej dopady, východiská a opatrenia

Jozef Makúch
guvernér

Slovenská asociácia podnikových finančníkov

RVS Studené 26. 1. 2010

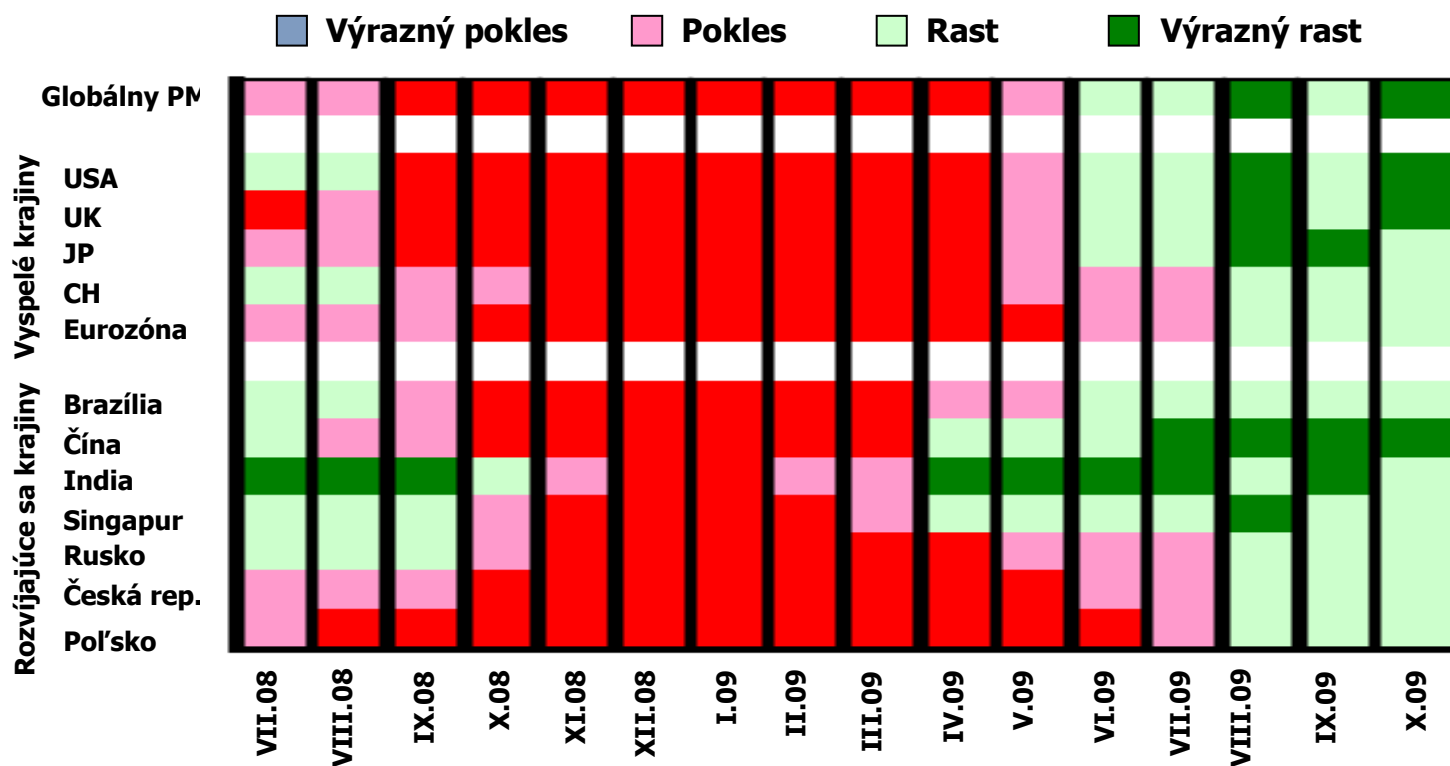
Obsah prezentácie

- Globálny hospodársky vývoj
- Vplyv krízy na domácu ekonomiku a prijaté opatrenia vo finančnom sektore
- Výhľad vývoja ekonomiky SR

Globálny hospodársky vývoj

Priemyselná produkcia (PMI)

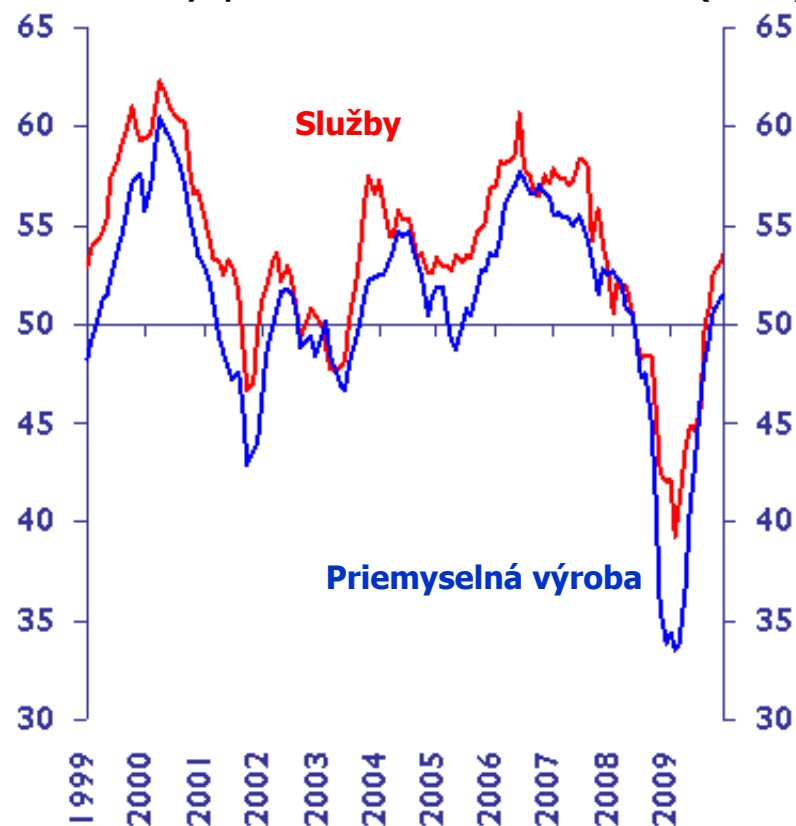

Zdroj: Haver Analytics, ECB

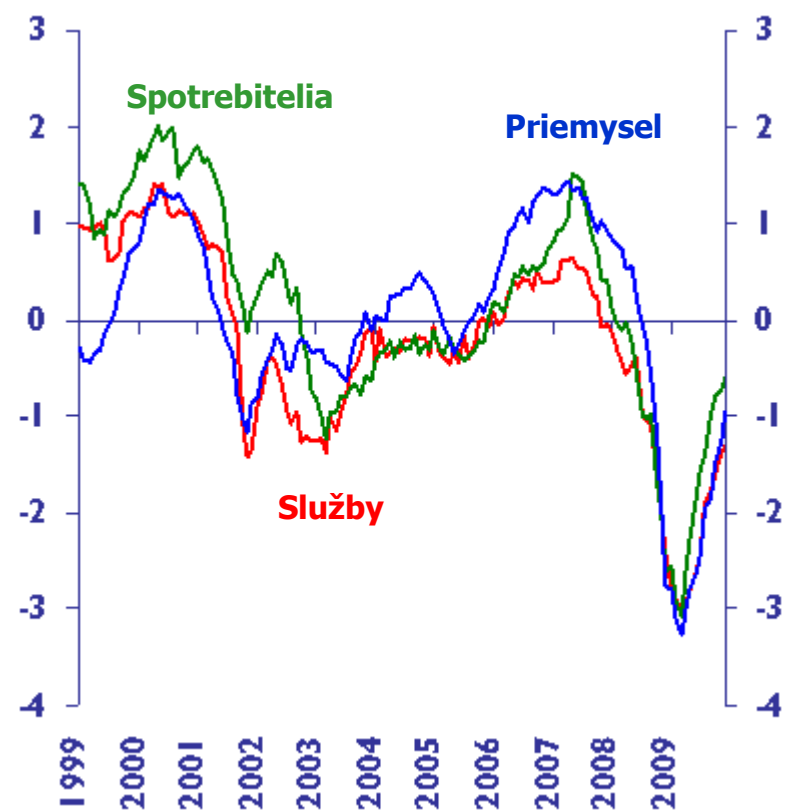
Hospodársky vývoj v eurozóne

Indikátory produkcie v eurozóne (PMI)

Zdroj: Markit

Indexy dôvery v eurozóne

Zdroj: Európska komisia

Predikcie vývoja HDP eurozóny

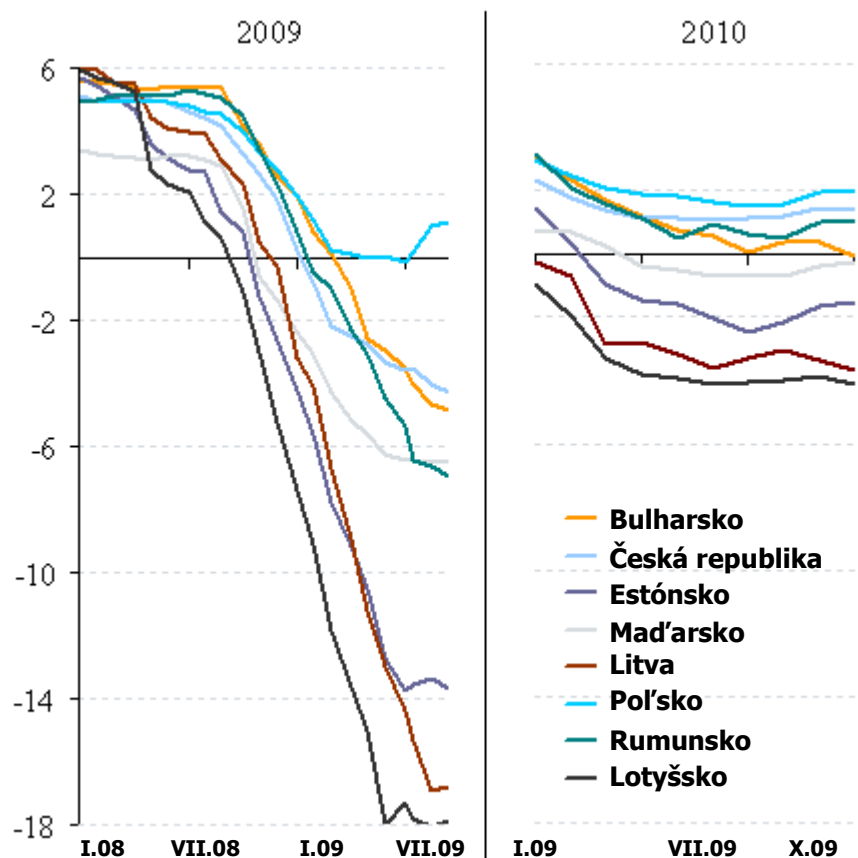
Zdroj	Dátum zverejnenia	2009	2010	Zmena	2011	Zmena
MMF	1. október 2009	-4,2	0,3	(0,3)	-	-
ECB	19. október 2009	-3,9	1,0	(0,7)	1,6	(0,1)
Európska komisia	3. november 2009	-4,0	0,7	(0,8)	1,5	(=)
OECD	19. november 2009	-4,0	0,9	(=)	1,7	(=)
Eurosystém (SMP)	3. december 2009	-4,0	0,8	(0,6)	1,2	(=)
Consensus Economics	11. december 2009	-3,9	1,3	(0,1)	1,5	(0,1)
Euro Zone Barometer	12. január 2010	-3,9	1,3	(-0,1)	1,6	(=)

Poznámka: zmena v porovnaní s predchádzajúcou predikciou

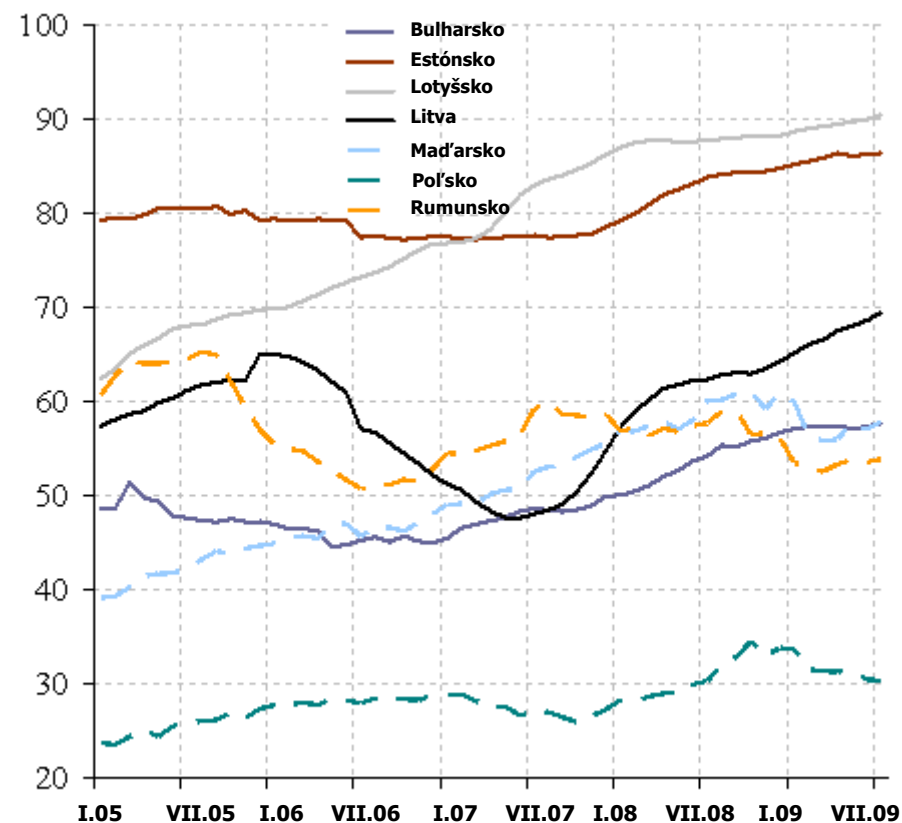
Hospodársky vývoj a faktory v SVE

Vývoj predikcii rastu HDP

Zdroj: Consensus Economics

Podiel úverov v cudzích menách

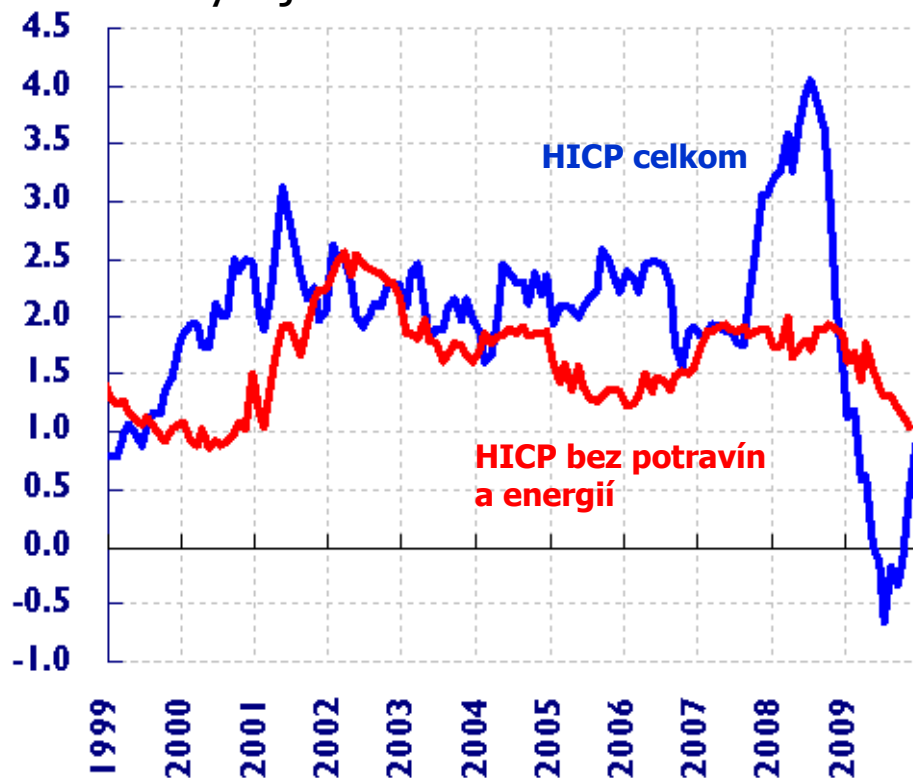

Zdroj: ECB

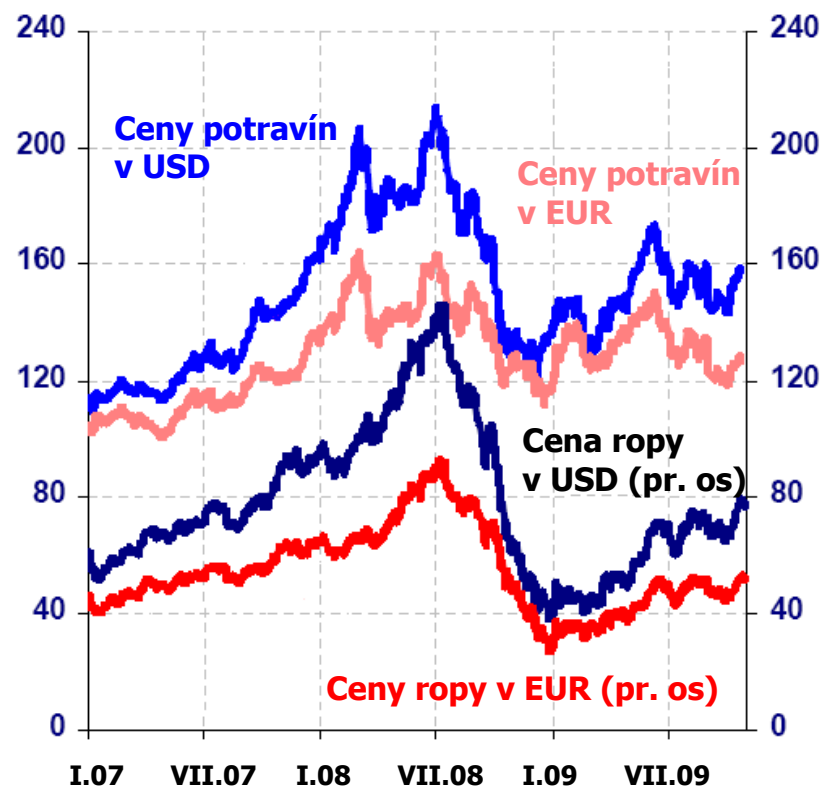
Vývoj inflácie a inflačných tlakov

Vývoj HICP inflácie v eurozóne

Zdroj: Eurostat

Vývoj cien ropy a potravín

Zdroj: Bloomberg

Predikcie vývoja inflácie v eurozóne

Zdroj	Dátum zverejnenia	2009	2010	Zmena	2011	Zmena
MMF	1. október 2009	0,3	0,4	(=)	-	-
ECB	19. október 2009	0,3	1,2	(0,1)	1,6	(=)
Európska komisia	3. november 2009	0,3	1,1	(-0,1)	1,5	-
OECD	19. november 2009	0,2	0,9	(=)	0,7	(=)
Eurosystem (SMP)	3. december 2009	0,3	1,3	(0,1)	1,4	(=)
Consensus Economics	11. december 2009	0,3	1,2	(0,1)	1,5	(-0,1)
Euro Zone Barometer	12. január 2010	0,3	1,2	(-0,1)	1,5	(=)

Poznámka: zmena v porovnaní s predchádzajúcou predikciou

Zhrnutie hospodárskeho vývoja

Globálna hospodárska, obchodná a finančná situácia sa zlepšuje

Existuje však viacero rizík:

- Aktuálny pozitívny vývoj odráža vplyv dočasných faktorov (fiškálne a menové opatrenia)
- Rast cien komodít môže byť výraznejší, nepriaznivé nastavenie výmenných kurzov môže spomaliť oživenie (najmä zahraničného obchodu)
- Vo viacerých krajinách sveta prevláda neistý vývoj na trhu s bývaním a na trhu práce

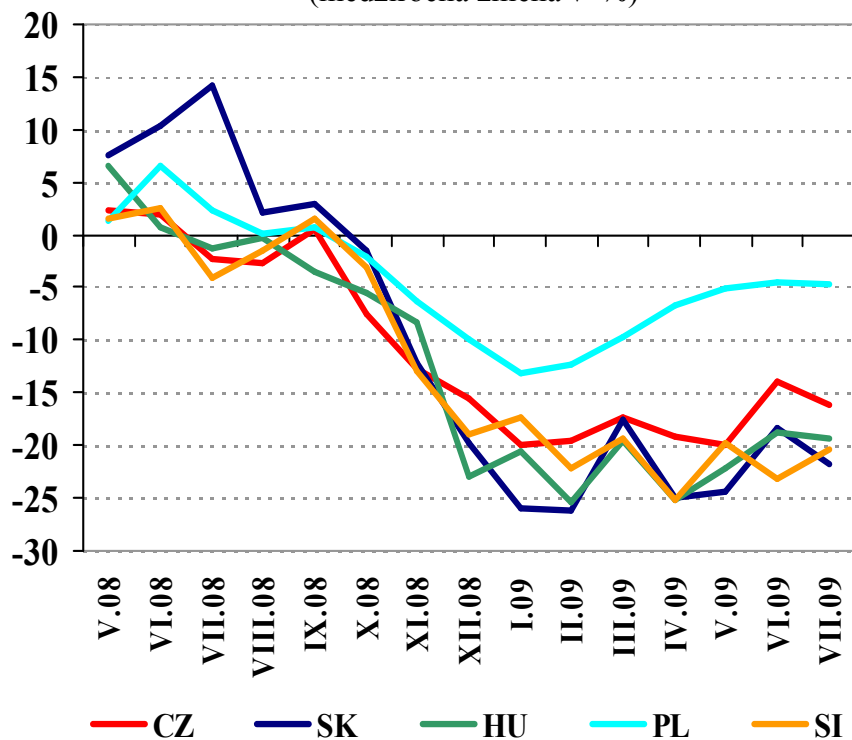

- Globálny hospodársky vývoj
- Vplyv krízy na domácu ekonomiku a prijaté opatrenia vo finančnom sektore
- Výhľad vývoja ekonomiky SR

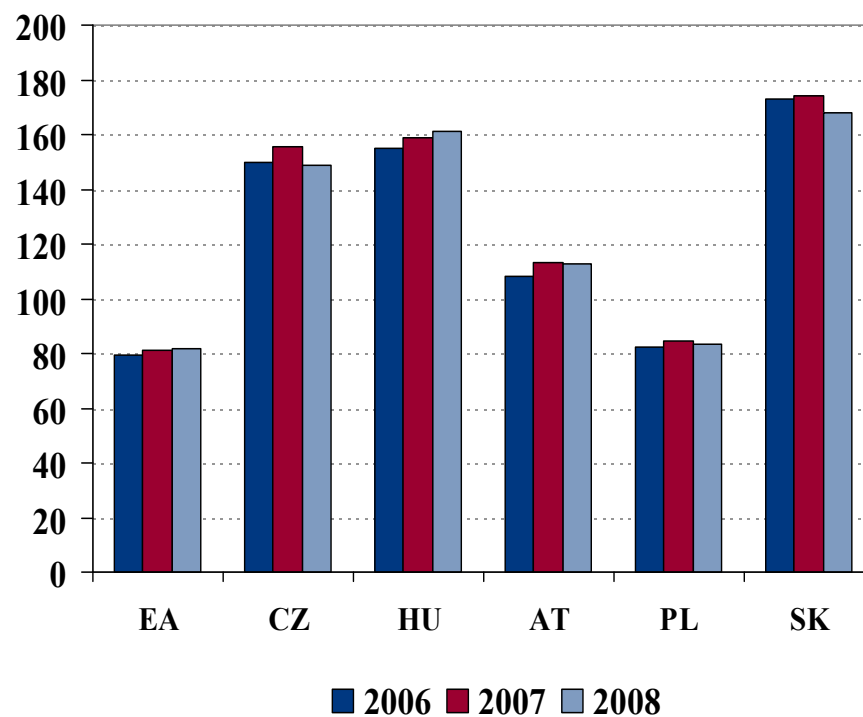
Dopad hospodárskej krízy na Slovensko

Priemyselná produkcia
(medziročná zmena v %)

Zdroj: Eurostat

Ekonomická otvorenosť
(podiel obchodu na HDP v %)

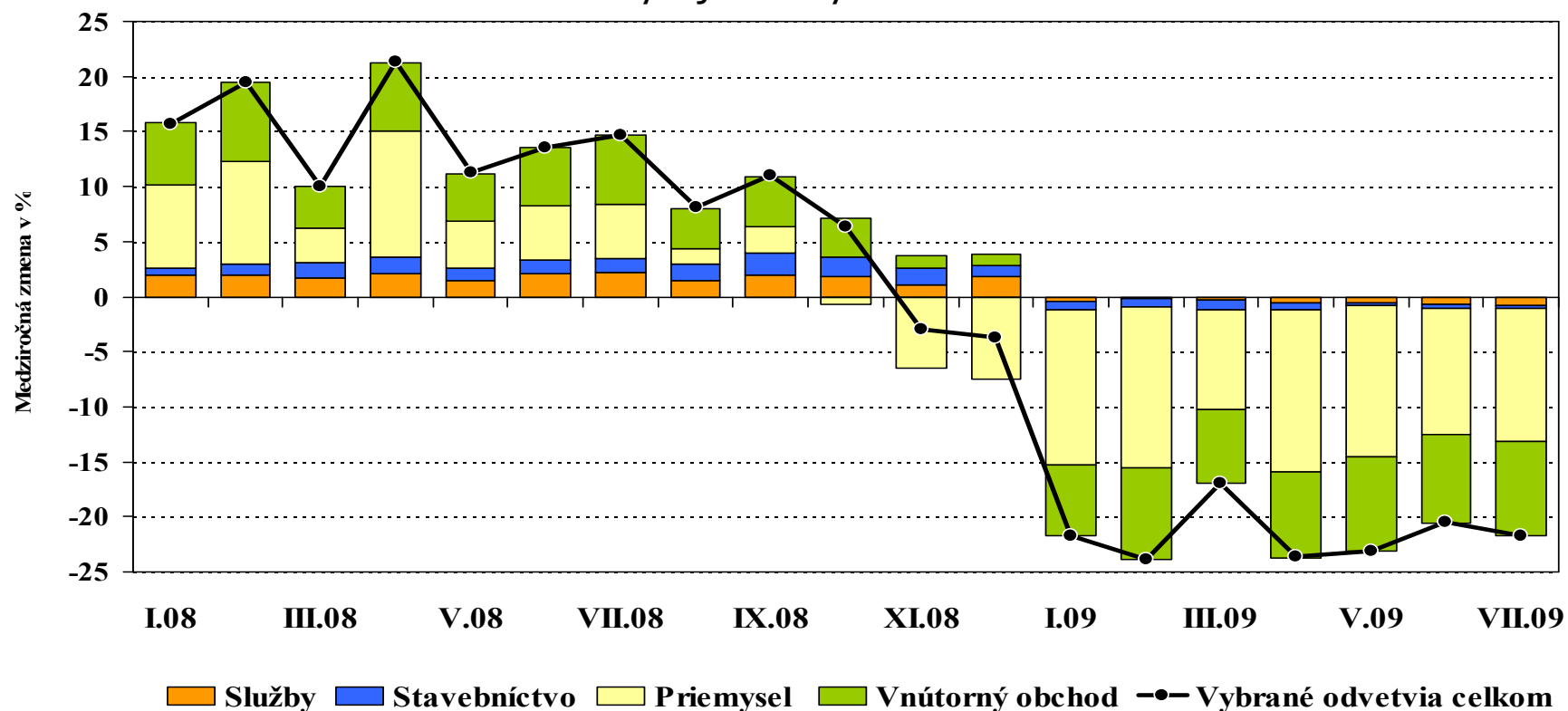
Zdroj: Európska komisia

Zasiahnutý je však nielen priemysel

➤ Aj vnútorný obchod zaznamenáva pokles tržieb

Vývoj celkových tržieb

Poznámka: vnútorný obchod zahŕňa predaj a opravy vozidiel, veľkoobchod, maloobchod, hotely a reštaurácie

Zdroj: ŠÚ SR, NBS

Hospodárska kríza sa postupne prejavuje vo viacerých oblastiach

- Podniky vytvárajú nižšiu pridanú hodnotu a zisky
 - Spomaľuje sa rast domácich príjmov a následne aj spotreby
 - Klesá zamestnanosť a rastie nezamestnanosť
 - Pozastavili sa mnohé investície
- (Pozitívne možno vnímať iba spomalenie rastu cien a objemu úverov)

Nepriaznivý hospodársky vývoj sa prenáša do domáceho finančného sektora

- Vývoj v oblasti kolektívneho investovania a dôchodkového sporenia sa stabilizuje
- Banky pociťujú zhoršenie finančnej pozície podnikového sektora a domácností
- Najviac sa to prejavuje na trhu úverov – ochladenie financovania podnikov
- Rastie kreditné riziko bánk – problémy so splácaním majú najmä vybrané podnikové odvetvia a nižšie príjmové skupiny obyvateľstva

Vplyv krízy na bankový sektor SR

- Žiadne významné priame straty v prvej fáze – zanedbateľný podiel štruktúrovaných produktov
- Straty vyplývajúce zo zhoršenia úverového portfólia v dôsledku domácej recesie – podiel zlyhaných úverov podnikom vzrástol na viac ako 6%, mierny nárast aj pri úveroch domácnostiam na viac ako 5%
- Výrazný pokles ziskovosti podnikového sektora (50% medziročne)
- Slovenský bankový sektor nemal problém s nedostatkom likvidity (nízka závislosť na krátkodobom zahraničnom financovaní, relatívne nízky pomer úverov na vkladoch)
- Pozitívny vplyv zavedenia eura na finančný trh

Zákon o zmiernení vplyvov globálnej finančnej krízy na slovenský bankový sektor

Ciele:

- zachovanie finančnej stability
- zmiernenie prenosu krízy z finančného sektora do reálnej ekonomiky

Prostriedok:

- schéma štátnej pomoci

Nástroje:

- osobitné štátne záruky za
 - a) dlhopisy vydané bankou
 - b) úver poskytnutý banke
- rekapitalizácia
 - vklad majetku štátu do ZI banky (kmeňové/prioritné akcie)

Prínosy prijatých opatrení

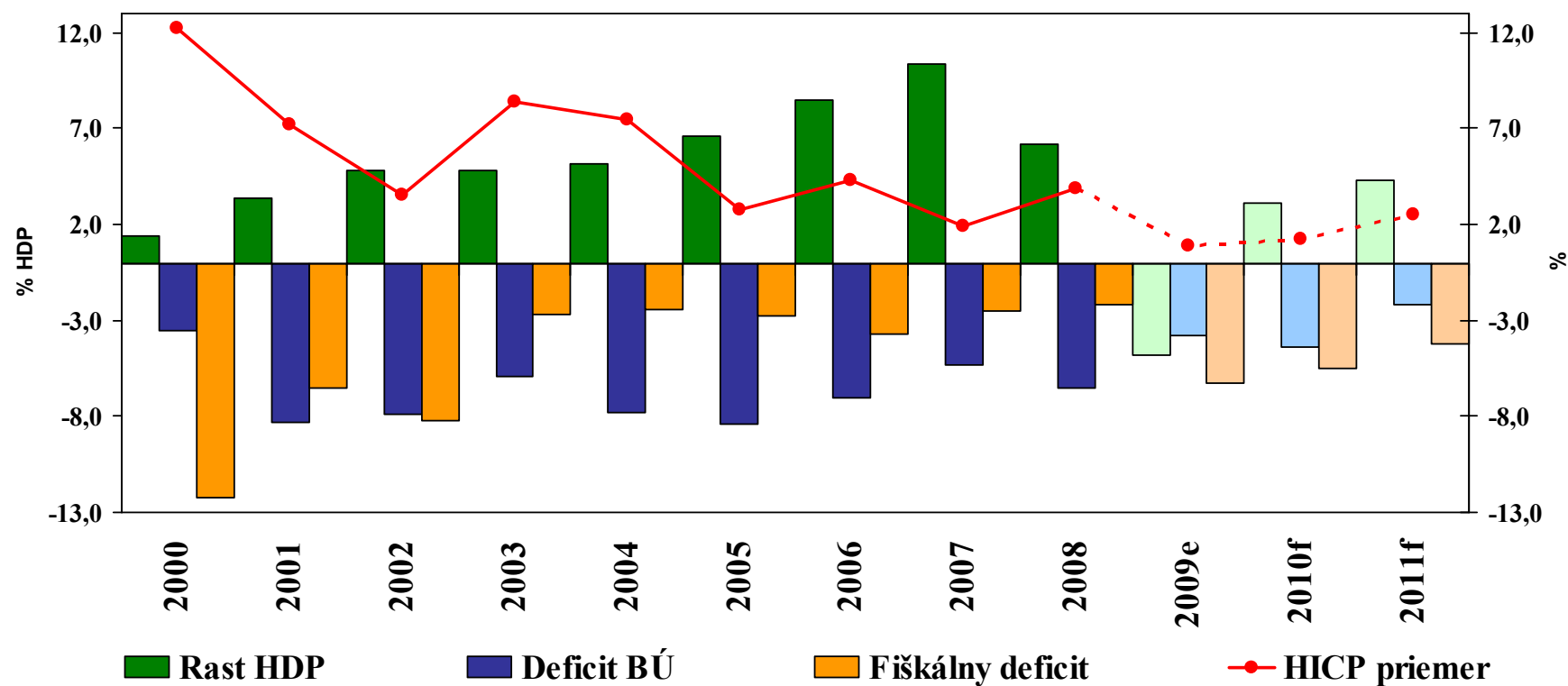
- návrh zákona:
 - zvýšenie právnej istoty bánk
 - pripravenosť orgánov verejnej moci na flexibilné riešenie krízovej situácie v banke
- opatrenie:
 - dostatočná likvidita bankového sektora

- Globálny hospodársky vývoj
- Vplyv krízy na domácu ekonomiku a prijaté opatrenia vo finančnom sektore
- **Výhľad vývoja ekonomiky SR**

Výhľad vývoja na Slovensku

Zdroj: NBS, ŠÚ SR, MF SR

Predikcia vývoja v rokoch 2010 a 2011

- Mierne obnovenie ekonomickej aktivity v dôsledku postupného rastu svetového dopytu, čo by malo viesť k zvýšeniu exportnej výkonnosti Slovenska
- Zvýšená produkcia sa premietne do pozitívneho vývoja na trhu práce s výrazným časovým odstupom (pokles zamestnanosti a rast miery nezamestnanosti bude pokračovať aj v roku 2010)
- Mierne zrýchlenie rastu spotrebiteľských cien v súvislosti s oživením ekonomickej aktivity

Záver

- Stabilizácia globálnej hospodárskej aktivity
- Očakávané postupné oživenie v eurozóne
- Obmedzený priamy vplyv finančnej krízy, ale výrazný negatívny dopad hospodárskej recesie na vývoj v SR
- Relatívne rýchle oživenie domácej ekonomiky v nasledujúcich rokoch

Ďakujem za pozornosť